

Financování sociálních služeb pro města a obce v r. 2016

Obec – poskytovatel,
zřizovatel, donátor

Vyrovnávací platba,
zapojení obcí a jejich PO

Role obcí – současnost a
plány na změnu

Otázky a odpovědi

**Obec – poskytovatel , zřizovatel,
donátor**

Obce hrají v systému sociálních služeb několik důležitých rolí

- ✓ Role **zadavatele**
- ✓ Role **zřizovatele**
- ✓ Role **donátora a příjemce dotace**

V čem spočívá role obce coby zadavatele služeb?

1/3

- **Roli obcí v sociální oblasti definují především:**
 - **Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích** (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
 - **Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách**, ve znění pozdějších předpisů

Zákon o obcích – co říká?

2/3

- **Obec má pečovat o blaho svých občanů** (*„Obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů.“*)
- **Obce mohou při výkonu samostatné působnosti vzájemně spolupracovat** (*„Předmětem činnosti svazku obcí mohou být zejména za a) úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, požární ochrany, veřejného pořádku, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu a péče o zvířata,..“*)

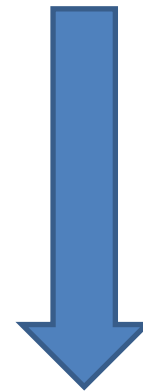
Zákon o sociálních službách – co říká?

3/3

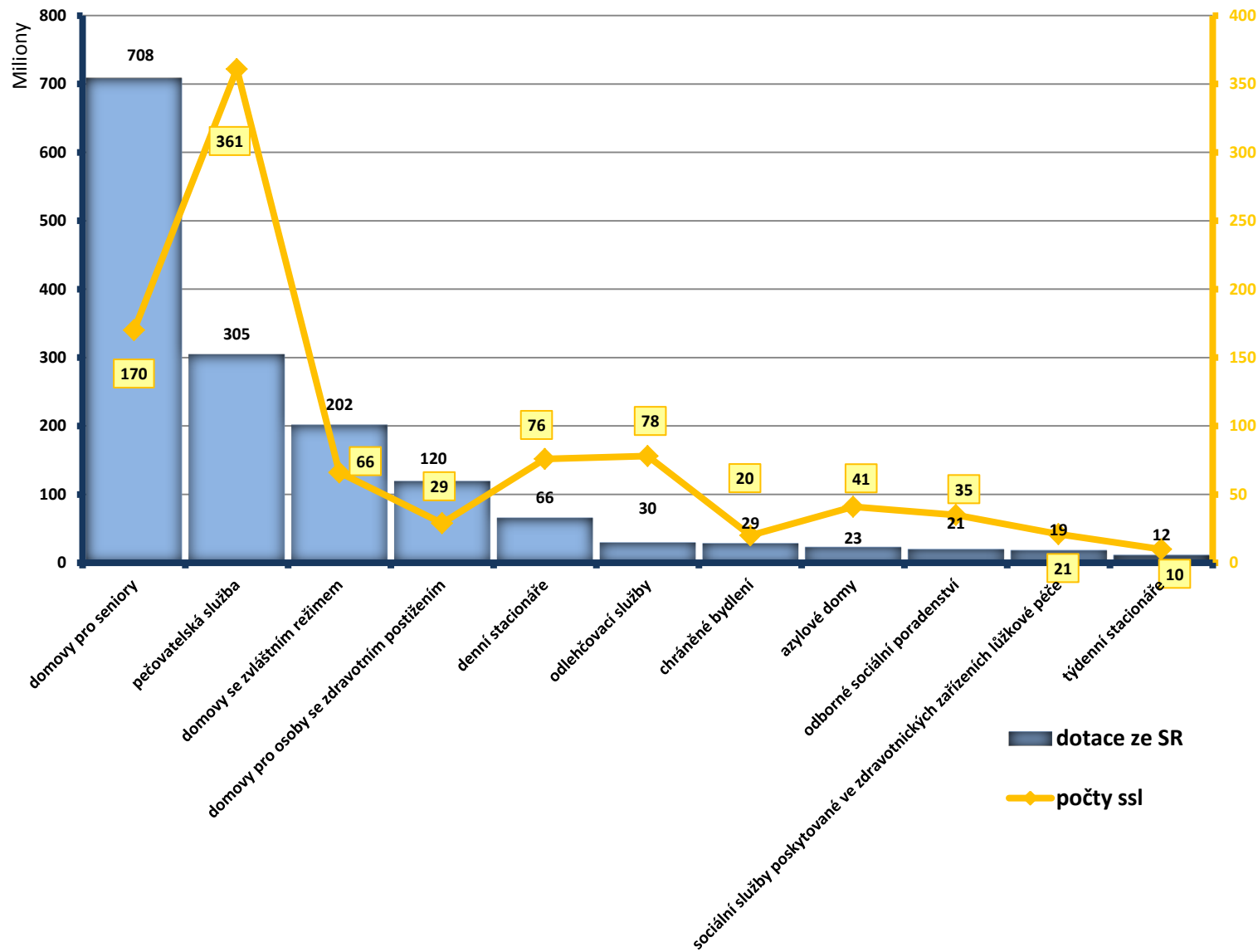
- a) **zjišťuje potřeby** poskytování sociálních služeb..
- b) **zajišťuje dostupnost informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb** na svém území...
- c) **spolupracuje s dalšími obcemi, kraji a s poskytovateli sociálních služeb..**
- d) **může zpracovat střednědobý plán** rozvoje sociálních služeb..
- e) **spolupracuje s krajem při přípravě a realizaci střednědobého plánu** rozvoje sociálních služeb kraje; za tím účelem **sděluje kraji informace o potřebách poskytování sociálních služeb** osobám nebo skupinám osob na území obce, **o možnostech uspokojování těchto potřeb prostřednictvím sociálních služeb a o jejich dostupných zdrojích..**
- f) **spolupracuje s krajem při určování sítě sociálních služeb na území kraje**; za tím účelem **sděluje kraji informace o kapacitě sociálních služeb, které jsou potřebné pro zajištění potřeb osob na území obce a spoluvytváří podmínky pro zajištění potřeb těchto osob.**

V čem spočívá role obce coby zřizovatele služeb?

- **V souladu s rozpočtovými pravidly obec může zřizovat organizace**, jejichž hlavní činností je poskytování sociálních služeb
- **Zároveň může obec služby přímo poskytovat**
- Jaké služby obcí zřízené/obcí poskytované jsou nejčastější?
 1. Pečovatelská služba (361 služeb)
 2. Domovy pro seniory (170 služeb)
 3. Odlehčovací služby (78 služeb)
 4. Denní stacionáře (76 služeb)
 5. Domovy se zvláštním režimem (66 služeb)

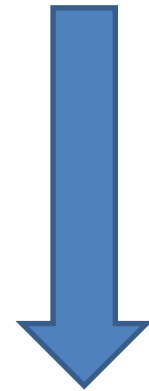

Role zřizovatele v číslech, včetně přiznaných dotací

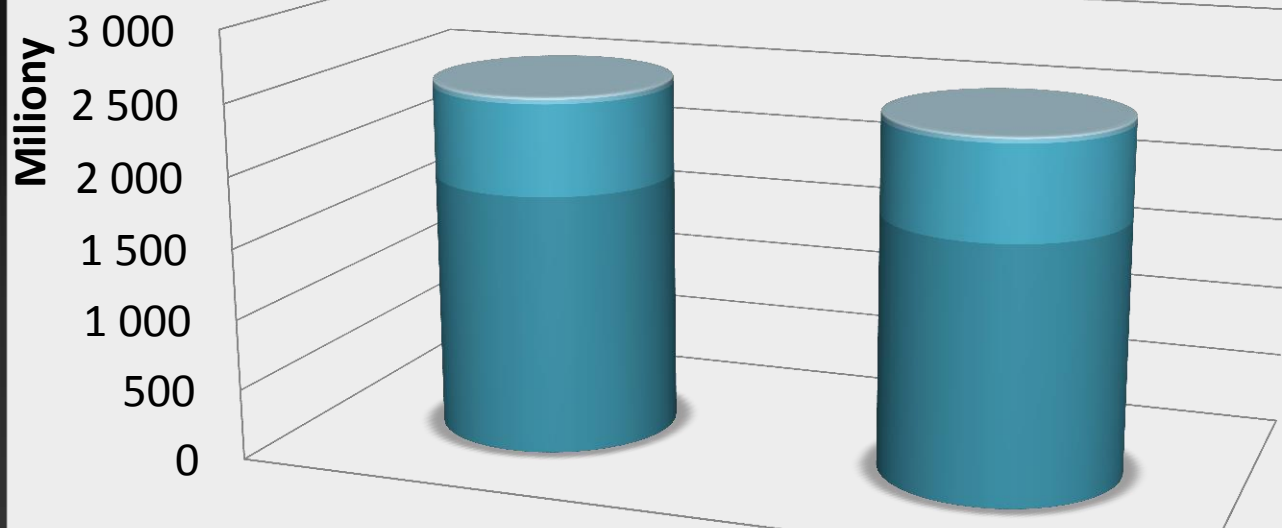

A v čem role donátora služeb?

- **Obec** v souladu s rozpočtovými pravidly a zákonem o sociálních službách **může dotovat sociální služby**
- **Nejvíce dotují služby vlastní – poskytované příspěvkovými organizacemi**
- **Nejvíce dotovanými službami jsou**
 1. Domovy pro seniory
 2. Pečovatelská služba
 3. Domovy se zvláštním režimem
 4. Domovy pro osoby se zdravotním postižením
 5. Denní stacionáře

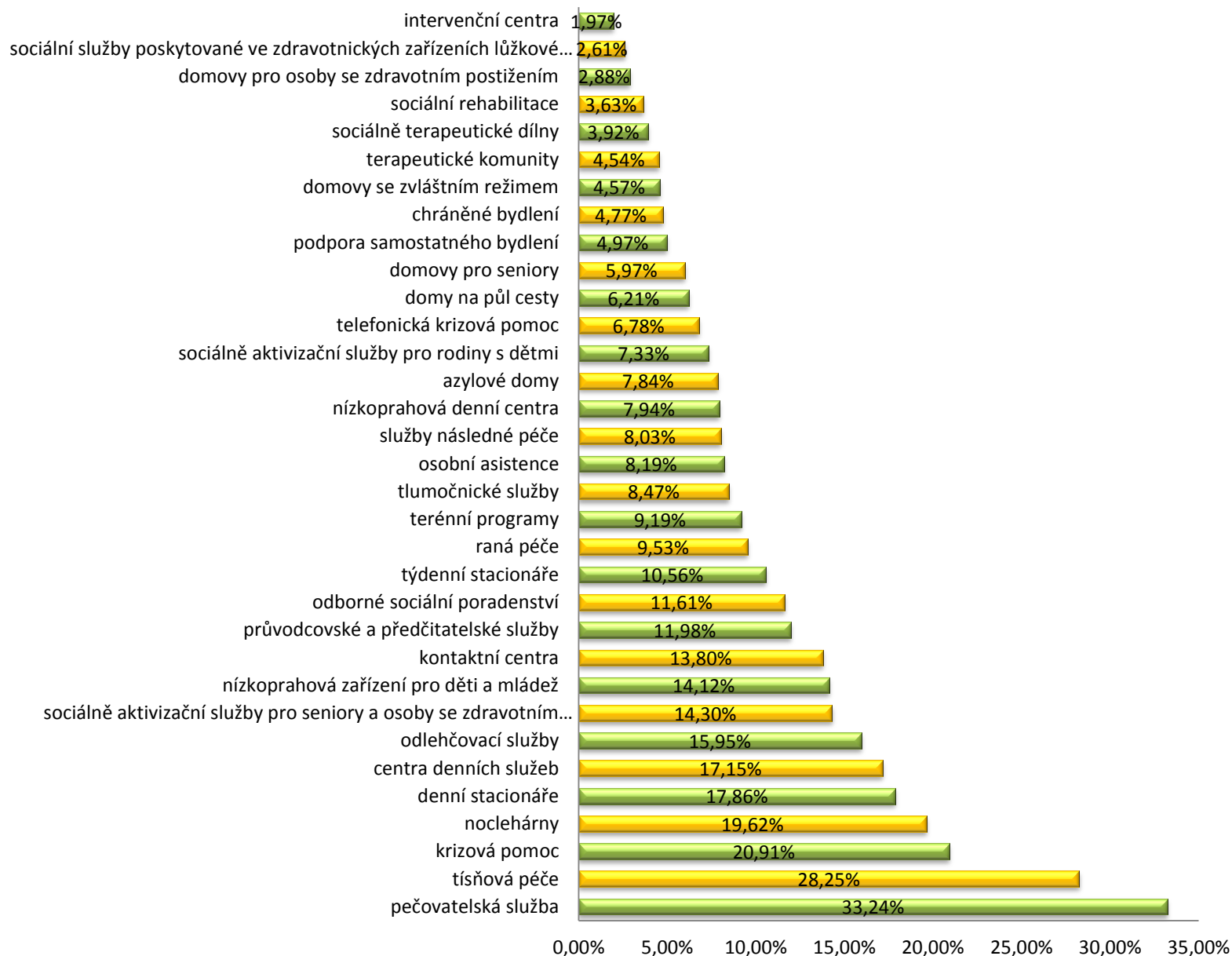
skladba vynaložených finančních prostředků z obecních rozpočtů pro
sociální služby
v letech 2013 -2014

	2013	2014
▣ Dary	19 604 001	16 526 685
▣ Grant	29 631 528	28 310 183
▣ Dotace	641 305 280	651 457 502
▣ Příspěvek zřizovatele	1 828 273 866	1 786 676 224

Kraje ČR	Obce - z provozního příspěvku pro PO	Obce - z fondu pro ostatní soc. služby	Celkem z obecních rozpočtů na provoz
MHMP	803 073 700	138 632 000	941 705 700
JČK	82 530 313	31 185 809	113 716 122
JMK	328 732 000	177 217 000	505 949 000
KVK	24 201 153	19 837 000	44 038 153
KHK	57 664 000	70 642 000	128 306 000
LBK	87 850 300	13 919 400	101 769 700
MSK	484 085 000	172 638 000	656 723 000
OLK	15 675 534	27 364 861	43 040 395
PBK	66 167 270	40 048 449	106 215 719
PLK	41 587 018	47 569 514	89 156 532
STK	114 155 768	62 877 120	177 032 888
ULK	184 858 959	36 604 251	221 463 210
KV	83 363 958	29 846 979	113 210 937
ZLK	21 485 000	57 122 000	78 607 000
Celkem	2 395 429 973	925 504 383	3 320 934 356

podíl dotací od obcí na celkových dotacích pro sociální služby v letech 2013 - 2014

Vyrovnávací platba, zapojení obcí a jejich PO

Proces zavedení financování sociálních služeb jako SOHZ v režimu rozhodnutí byl postupný

Cílový stav musí být zřejmý, dle něj nastavit směr ve financování a poskytovatele a další aktéry na něj postupně „zvykat“

- ✓ **2014 – první principy, testování výpočtu**, mírné změny pro poskytovatele
- ✓ **2015 – testování obvyklých nákladů služby, zavedení výpočtu** s ukazateli nastavenými v „mírné“ variantě
- ✓ **2016 – financování dle režimu Rozhodnutí**, včetně systému kontroly a vracení nadměrných vyrovnávacích plateb využití zkušeností z předchozích let)

Parametry lze na počátku procesu stanovit měkčeji a postupně je zpřísnovat (dosažení cílového stavu)

Jak tedy vypadá financování sociálních služeb v roce 2016?

Pro rok 2016 – sociální služby financovány v režimu Rozhodnutí č.

2012/21/EU

✓ **Pro oblast státních dotací** poskytovaných kraji a Hlavním městem

Prahou

✓ **Pro oblast dotací z Evropského sociálního fondu** prostřednictvím

Operačního programu zaměstnanost

Jsou ještě jiné možnosti?

Existují dva režimy pro služby v obecném hospodářském zájmu

- ✓ **Rozhodnutí Komise (2012/21/EU)** o použití čl. 106/2 SFEU na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním SGEI – **bude využito pro dotace ze státního rozpočtu a ESF**
- ✓ **Nařízení Komise (EU) č. 360/2012** o použití článků 107 a 108 SFEU na podporu de minimis udílenou podnikům poskytujícím služby **obecného hospodářského zájmu** – nevhodné pro kombinaci s Rozhodnutím!!!

Kdo je hlavním garantem?

- **V souladu se zákonem o sociálních službách je to KRAJ** (*„zajišťuje dostupnost poskytování sociálních služeb na svém území v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb, určuje síť sociálních služeb na území kraje; přitom přihlíží k informacím obcí“*)
- **Kraj zařazuje do sítě**
- **Kraj vydává pověření**

Pokud obec dotuje sociální služby, musí rozhodnout v jakém režimu – co je nejjednodušší?

- **Přistoupit k pověření** (podílet se na úhradě vyrovnávací platby)
- Kdo toto může učinit?
 - ✓ Obec
 - ✓ MPSV
 - ✓ OPZ
 - ✓ ...
- Musí se ale **vyřešit, komu náleží nadměrná vyrovnávací platba**
 - Vrácení do původního zdroje
 - Poměrné rozdělení
 - ...

Pokud veřejný donátor (obec..) nepřistoupí, řeší veřejnou podporu

Nejčastěji režim de minimis – nebezpečí kumulace – neslučitelnosti podpor

- ✓ **LZE – De minimis**
- † **NELZE! – De minimis SGEI**

Role obcí – současnost, plány na změnu

Zvyšuje se provázanost financování a plánování

§ 95 písm. g) zákona o sociálních službách

- **Kraj zajišťuje dostupnost** poskytování sociálních služeb na svém území v souladu se SPRSS

§ 95 písm. h) zákona o sociálních službách

- **Kraj určuje síť** sociálních služeb na území kraje

§ 101a

- **K plnění povinnosti uvedené v § 95 písm. g) a h) se krajům poskytuje ze státního rozpočtu účelově určená dotace**

Jaké jsou základní dokumenty, na kterých je postaveno plánování a financování sociálních služeb?

- **Národní strategie rozvoje** sociálních služeb
- **Střednědobý plán rozvoje** sociálních služeb kraje (SPRSS)
- **Síť sociálních služeb** na území kraje

Ošetřeno zákonem, ale ne dostatečně – každý kraj ke tvorbě dokumentů přistupuje jinak – nutná úprava

- ✓ **Kritéria kvality plánování**
- ✓ **Metodika síťování**

Kritéria kvality plánování rozvoje sociálních služeb na krajské úrovni

- Text **vznikl v rámci pracovní skupiny**, konzultace se zástupci krajských úřadů
- **Sjednocení** pohledu na proces, výstupy a výsledky střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb
- Vodítko pro kraje a obce při realizaci procesu plánování a při přípravě SPRSS
- **Ukotvení hlavních principů** a postupů uvedených v Kritériích v prováděcí vyhlášce
- **Povinnost dodržovat při tvorbě plánů ze zdrojů EU**
- **Dokončeno**, uveřejněno na stránkách MPSV

Kritéria kvality plánování rozvoje sociálních služeb na krajské úrovni

Členění na šest dílčích činností

- 1. Stanovení a schválení záměru a zadání pro celé plánovací období
- 2. Zjištění současného stavu v oblasti soc. služeb na území kraje
- 3. Určení strategického směřování a způsobu zajišťování soc. služeb na území kraje
- 4. Zpracování SPRSS (obsahujícího síť) a příp. i AP
- 5. Realizace, řízení SPRSS/AP a provádění změn
- 6. Vyhodnocení/evaluace

Doprovodné texty – Obsah SPRSS, Evaluační zpráva, Zdroje - Dokumenty - Organizační struktura a personální zajištění plánovacího procesu - Slovník

Metodika pro vytváření krajské sítě sociálních služeb

- Umožní **plánovat finanční prostředky** v rámci procesů vytváření krajských střednědobých plánů rozvoje sociálních služeb
- Blíže **popíše principy** tvorby, naplňování a úpravy krajské sítě sociálních služeb
- **4Q/2015**

Národní strategie rozvoje soc. služeb – tvorba a schválení

- Kompetence MPSV + usnesení vlády ČR č. 38/2015
- **Rámcový dokument**, který definuje základní cíle a opatření sociální politiky, kterých je možné prostřednictvím působení sociálních služeb dosáhnout
- Zpracována **v souladu s Metodikou přípravy veřejných strategií** a ve spolupráci se zástupci relevantních aktérů
- Členěna na část analytickou, strategickou, implementační
- Předložena vládě ČR v lednu 2016
- Schválena 21. 3. 2016

Národní strategie rozvoje sociálních služeb – co je obsahem?

- Úvod
- Definice a analýza řešeného problému
- SWOT analýza a souhrn výsledků klíčových analýz
- Vize a základní strategické směřování
- Popis cílů v jednotlivých strategických oblastech
- Implementace strategie
- Přílohy (rozpočet, implementační tabulky, grafy apod.)

Vize:

„V ČR existuje flexibilní síť sociálních služeb, která pomáhá řešit potřeby osob nacházejících se v nepříznivé sociální situaci a je financovaná transparentním, efektivním a spravedlivým systémem.“

Globální cíl:

„Nastavit dlouhodobě udržitelný systém dostupných sociálních služeb a podpory neformální péče pro osoby v nepříznivé sociální situaci.“

Národní strategie rozvoje sociálních služeb – strategické cíle

- ✓ Zajistit **jednotné chápání a používání základních pojmů**.
- ✓ Zajistit **přechod od institucionálního modelu péče k podpoře osob v přirozeném prostředí**.
- ✓ Zajistit **dlouhodobou udržitelnost financování** sociálních služeb, které bude odpovídat potřebám uživatelů.
- ✓ Prostřednictvím dostupných sociálních a zdravotních služeb **naplňovat potřeby uživatelů/pacientů**.
- ✓ **Zlepšit postavení pečujících osob** a pečující rodiny.
- ✓ **Upravit nastavení systému inspekcí s důrazem na sledování kvality** soc. služeb.
- ✓ **Upravit způsob vstupu** do systému sociálních služeb.
- ✓ **Rozvoj sociální práce** a profese sociálního pracovníka. Rozvoj povolání pracovníků v sociálních službách.
- ✓ **Vytvářet sítě soc. služeb, které reagují na nepříznivou sociální situaci** obyvatel.
- ✓ **Podporovat tripartitní vyjednávání** v oblasti rozvoje sociálních služeb.

Plánování rozvoje sociálních služeb a jejich síťování – co připravujeme pro novelu?

1/2

- **Zpřesnění podmínek pro zpracování a strukturu střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb** (prováděcí právní předpis zejm. ve vztahu k § 3, písm. h + i) → neopominutelný procesní postup a náležitosti plánu + sítě sociálních služeb
- **Popis principů obsazování a aktualizace krajské sítě sociálních služeb s využitím veřejných zakázek** → síť služeb + zajištění služeb jednotlivými poskytovateli

Plánování rozvoje sociálních služeb a jejich síťování – co připravujeme pro novelu?

2/2

- **Upřesnění role a způsobu spolupráce obcí a krajů při síťování sociálních služeb**
→ přenos potřebných informací, podíl na koncipování sítě, nutné kroky, časový rámec apod.
- **Zachycení spolufinancování sociálních služeb z rozpočtů obcí a krajů** → míra finanční účasti, příp. vůbec rozhodnutí o financování některých služeb
- **Celostátní síť** sociálních služeb → určení parametrů a podmínek pro její ustanovení

Nová role v sociálních službách – „koordinátor sociální podpory“ – kdo to je?

- **Typová pozice sociálního pracovníka**
- Vyskytuje se na **ORP**
- **Shromažďuje informace o potřebných kapacitách** a jejich případných absencích
- **Vyhodnocuje efektivitu služeb** ve vztahu k zajišťování potřeb občanů a **informace předává KÚ jako podklad pro aktualizované plánování rozvoje sociálních služeb**
- **Lépe propojuje poptávku/potřebu sociálních služeb v dané lokalitě s jejich nabídkou**

Návrh systému síťování sociálních služeb

- **Kraj ve spolupráci s obcemi** (informace shromažďují koordinátoři na jednotlivých ORP) **vytvoří poptávku po kapacitách sociálních služeb na svém území**
- **Tuto poptávku pak naplní na základě nabídky sociálních služeb, které splňují určité (předem dané) požadavky, a to např. na:**
 - ✓ Cenu
 - ✓ Kvalitu
 - ✓ Dostupnost
 - ✓ ...
- **Plnit podmínky bude třeba po celou dobu zakázky – při neplnění změna dodavatele – poskytovatele sociální služby**

Děkuji za pozornost
Máte otázky?

Ing. Linda Maršíková

linda.marsikova@mpsv.cz

724 210 700